

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2018 ROK

CZĘŚĆ I
WPROWADZENIE

Zgodnie z rekomendacjami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Profilaktyki powinien stanowić najlepiej dostosowaną do warunków lokalnych odpowiedź na problemy społeczne związane ze spożywaniem alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych z uwzględnieniem środowiskowej specyfiki. W tym celu w 2015 r. zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców Gminy Dąbrowa Chełmińska, przez Oficynę Profilaktyczną w Krakowie, na podstawie których opracowana została Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska. Diagnoza zawiera zagadnienia takie jak:

- ubóstwo na terenie gminy,
- problem alkoholowy – kwestia spożycia alkoholu i uzależnienia w określonej grupie wiekowej, przyczyny zjawiska, dostępność alkoholu dla osób młodych (w tym niepełnoletnich) na terenie gminy,
- problem narkotykowy – zażywanie substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki i dopalacze oraz poziom i źródła wiedzy na ich temat wśród dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy,
- problem nikotynowy – palenie i uzależnienie od papierosów na terenie gminy,
- problem przemocy – skala oraz miejsca występowania (szkoła, dom) na terenie gminy,
- zjawisko uzależnienia od Internetu oraz przemocy w sieci – występowanie i skala problemu na terenie gminy,
- kwestia bezrobocia na terenie gminy,
- problem niepełnosprawności na terenie gminy,
- skala przestępczości na terenie gminy.

Łącznie zostało zrealizowanych 614 ankiet, w tym 100 wśród mieszkańców gminy Dąbrowa Chełmińska, 5 wśród sprzedawców oraz 226 wśród uczniów szkół podstawowych oraz 283 spośród uczniów szkół ponadpodstawowych. Tak zróżnicowany dobór próby badawczej umożliwił głębsze zrozumienie badanych zjawisk. Analiza i interpretacja danych pochodzących z różnych środowisk pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych w gminie na rok 2018.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 w Gminie Dąbrowa Chełmińska uwzględniono wytyczne i wskazówki wynikające z rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych Programów przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

CZĘŚĆ II
ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu jest cała społeczność Gminy Dąbrowa Chełmińska a w szczególności następujące grupy osób:

- konsumenci alkoholu,

- sprzedawcy napojów alkoholowych,
- osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione,
- rodziny osób z problemem alkoholowym,
- dzieci i młodzież szkolna,
- rodzice i opiekunowie oraz wychowawcy,
- inne osoby dorosłe m.in. kierowcy,
- osoby zajmujące się służbowo lub społecznie profilaktyką.,
- dzieci i młodzież szkolna zwłaszcza ze środowisk zagrożonych narkomanią.

CZEŚĆ III

OKREŚLENIE ZASOBÓW W ZAKRESIE REALIZACJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Zadaniem gminy wynikającym z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii jest prowadzenie przedsięwzięć związanych z działalnością edukacyjną, wychowawczą oraz rozwiązywanie problemów w tym zakresie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zmierza do stworzenia praktycznych warunków realizacji działań profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych.

Gmina zamierza realizować zadania wynikające z niniejszego Programu w oparciu o dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które zgodnie z ustawą mogą być wykorzystane jedynie na jego realizację. Realizatorem wszelkich działań profilaktycznych jest Gmina.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizuje cele Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

Realizacja gminnego programu oparta jest na działaniach:

- 1) Pełnomocnika Wójta d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołanego zarządzeniem Wójta Gminy Dąbrowa Chełmińska;
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczącej 6 członków, przygotowanych i spełniających wymagania ustawowe, powołanych zarządzeniem Wójta Gminy Dąbrowa Chełmińska,

Do zadań GKRPA należy w szczególności:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- motywowanie osób uzależnionych do leczenia oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu lub podawanie alkoholu pod względem zgodności lokalizacji sprzedaży z uchwałami rady gminy;

- 3) Specjalistów psychologii:

- psycholog w punkcie konsultacyjno – poradnianym dla osób dorosłych uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych;
- psycholog dla osób doznających przemocy w rodzinie przy występującym problemie alkoholowym.

Do najważniejszych zadań psychologów należy:

- a) pomoc terapeutyczna grupowa i indywidualna osobom uzależnionym i współuzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy domowej,
- b) interwencje kryzysowe w środowiskach osób zagrożonych patologią społeczną, współpraca z pracownikami socjalnymi, kuratorami, szkołami, policją;

- 4) Psychiatry;
- 5) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 6) Jednostek oświatowych;
- 7) Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu;
- 8) Sołectw, KGW, Kościoła;
- 9) Policji;
- 10) Stowarzyszeń.

CZĘŚĆ IV

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Komisji:
 - a) przewodniczącemu i sekretarzowi przysługuje wynagradzanie ryczałtem miesięcznym w wysokości 300,00 zł brutto,
 - b) pozostałym członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie ryczałtem miesięcznym w wysokości 220,00 zł brutto.

Podstawą wypłacania należnego wynagrodzenia za pracę w komisji jest udział co najmniej w jednym posiedzeniu komisji ze zwołanych w danym miesiącu kalendarzowym, potwierdzony obowiązkowym podpisem na liście obecności.

2. Członkom komisji delegowanym w podróż służbową bądź wykonującym prace wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi lub z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów podróży ustalonych dla pracowników z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
3. Członkom GKRPA przysługuje zwrot kosztów podróży ustalonych dla pracowników, z wyłączeniem dojazdów na posiedzenie komisji.

CZĘŚĆ V

GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLOWI ORAZ NARKOMANII NA ROK 2018

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali występujących na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska uzależnień oraz ich negatywnych następstw jak również zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu na terenie Gminy. Stąd po przeprowadzeniu analizy wyników diagnozy społecznej określa się następujące kierunki działań na rok 2018.

Cele strategiczne w tym zakresie to:

- wspieranie rozwoju programów i działań profilaktycznych skierowanych dla dzieci i młodzieży w szkołach,
- podniesienie kompetencji realizatorów programów profilaktycznych,
- upowszechnienie metod edukacji publicznej podnoszących wiedzę o szkodliwości alkoholu i narkotyków,
- wzmacnianie kompetencji zawodowych realizatorów Gminnego Programu,
- poszerzanie wiedzy pedagogów, wychowawców i rodziców z zakresu konsekwencji używania alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków,
- wspieranie działań zapewniających utrzymanie abstynencji,
- wspieranie i udzielanie pomocy organizacjom i jednostkom realizującym działania profilaktyczne głównie wśród młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniem i wykluczeniem,
- zwiększenie skuteczności w podejmowaniu działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,

- wspieranie alternatywnych metod spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież na terenie Gminy Dąbrowa Chełmińska.

CZĘŚĆ VI

ZADANIA PRZECIWDZIAŁAJĄCE ALKOHOLIZMOWI I NARKOMANII ORAZ SPOSÓB ICH REALIZACJI

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez:

- 1) kontynuowanie zajęć z terapii indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych;
- 2) podnoszenia kwalifikacji realizatorów zadań z Gminnego Programu, Członków Komisji, Pełnomocnika ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz ponoszenie kosztów ich działania;
- 3) finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno- Poradnianego;
- 4) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 5) opłacenie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków.

II. Udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej, w których występują problemy alkoholowe lub przemoc w rodzinie, poprzez:

- 1) kontynuowanie dostępności do terapii indywidualnej i grupowej dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 2) kontynuowanie wraz z pracownikami GOPS, Policji interwencji w miejscach zamieszkania klientów szczególnie w sytuacjach, kiedy w rodzinie są zagrożone nieletnie dzieci i występuje przemoc w rodzinie oraz udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego;
- 3) finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez prowadzenie programów rozwojowych np. teatralnych, komputerowych, sportowych tanecznych;
- 4) wdrażanie przez GKRPA procedury zobowiązania do leczenia odwykowego oraz ponoszenie na ten cel wydatków (koszty biegłego sądowego, opłat sądowych i inne).

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii poprzez:

- 1) realizację w szkołach działań profilaktycznych przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii;
- 2) organizację i wspieranie akcji środowiskowych, konkursów, kampanii, pozalekcyjnych zajęć sportowych w celu promocji zdrowego stylu życia i abstynencji, propagowanie wiedzy na temat szkodliwości papierosów, alkoholu, narkotyków i innych używek (zakup ulotek, broszur, czasopism, opracowań specjalistycznych, materiałów multimedialnych, zatrudnienie animatora i innych);
- 3) podejmowanie działań edukacyjnych i warsztatowych skierowanych do rodziców (np. pogadanki prowadzone przez nauczycieli lub specjalistów z zakresu uzależnień podczas wywiadówek w szkołach, warsztaty dla rodziców);
- 4) dofinansowywanie zajęć i programów propagujących spędzanie aktywnie czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem;
- 5) finansowanie szkoleń dla nauczycieli, pracowników socjalnych a także współpracę z lokalnymi mediami w zakresie realizacji działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii;

- 6) realizację w szkołach programów artystyczno–edukacyjnych o tematyce profilaktycznej lub warsztatów profilaktyczno-wychowawczych np. „Poznaję świat i radzę sobie w życiu”, a także wspomaganie zespołów terapeutycznych w organizacji spotkań integracyjnych dla dzieci i ich rodzin np.: Dzień Dziecka, spotkanie wigilijne;
- 7) dofinansowanie lokalnych festynów integracyjnych promujących dni trzeźwościowe;
- 8) włączanie się działaniami w tematykę ogólnopolskich kampanii popularyzujących profilaktykę alkoholową (np. „Postaw na rodzinę”, „Zachowaj trzeźwy umysł”);
- 9) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz kontroli sprzedawców alkoholu pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych – (współpraca z Policją);
- 10) wspomaganie działań propagujących przeciwdziałanie narkomanii;
- 11) dofinansowanie psychoprofilaktycznych programów połączonych z aktywnością sportową realizowanych w godzinach popołudniowych w szkole i świetlicach.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) udzielanie wsparcia psychologicznego na rzecz ruchu samopomocowego celem utrzymywania więzi wśród społeczności abstynenckiej (Grupy Samopomocowej Anonimowych Alkoholików);
- 2) wspieranie lokalnych działań z zakresu promowania zdrowego i trzeźwego stylu życia bez używek oraz higieny zdrowia psychicznego poprzez współpracę ze szkołami, sołectwami, KGW, Kościołem, Policją, GOPS, GOKiS, stowarzyszeniami pozarządowymi i innymi podmiotami polegających na pracach w formie wspólnych wyjazdów, festynów, dniach trzeźwości, wieczorów tematycznych, dniach sportu lub turystyki;
- 3) udzielenia przez gminę wsparcia programu „Niebieska Linia”.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

prowadzenie nadzoru nad punktami sprzedaży napojów alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

CZĘŚĆ VII MONITORING

Celem monitoringu prowadzonego podczas realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 w Gminie Dąbrowa Chełmińska jest porównywanie istniejącego stanu działań z założeniami programu pod względem wykorzystania środków finansowych jak i uzyskanych rezultatów.

Podmioty realizujące poszczególne programy profilaktyczne składają sprawozdanie z realizacji zadania w zakresie wykorzystania przyznanych środków, z zakresu realizacji merytorycznej programu oraz ilości uczestników zajęć.

Wskaźniki monitoringu:

- liczba placówek oświatowych zaangażowanych w realizację programów profilaktycznych,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, liczba osób zatrudnionych w ramach realizacji programów, liczba uczestników zajęć,
- liczba dzieci i młodzieży oraz ich rodziców objęta działaniami profilaktycznymi w szkołach,

- statystyka udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym,
- liczba złożonych wniosków do GKRPA o wszczęcie procedury,
- liczba osób wobec których wydano postanowienie do leczenia odwykowego,
- liczba i efektywność kontroli punktów sprzedaży alkoholu,
- aktywność grup samopomocowych,
- liczba zrealizowanych kampanii, festynów, warsztatów oraz liczba odbiorców i rodzaj rozdysponowanych materiałów edukacyjno-informacyjnych,
- liczba szkoleń dla realizatorów działań profilaktycznych i liczba uczestników.

CZEŚĆ VIII

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I PLAN WYDATKÓW NA ROK 2018

Źródłem finansowania zadań wynikających z niniejszego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 są planowane dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wysokość środków na realizację Programu na rok 2018 zaplanowano w wysokości 105 120,00 zł.

Poniżej załączono szczegółowy plan wydatków przeznaczonych na realizację zadań zawartych w programie.

85153-	Przeciwdziałanie narkomanii	Plan
4300	koszty usług	17 700,00
	koszty usług psychologa	5 500,00
	szkolenia dla osób realizujących programy profilaktyczne oraz dla GKRPA, uczniów i ich rodziców oraz kadry pedagogicznej	5 000,00
	koszty transportu i biletów wstępów do kin, teatrów i innych placówek w ramach realizowanych programów socjoterapeutycznych, koszty wypoczynku na turnusach socjoterapeutycznych	7 200,00
4210	zakup materiałów i wyposażenia:	2 300,00
	prenumerata dla szkół i GKRPA miesięcznika Remedium (4 szt.)	800,00
	artykuły biurowe oraz napoje i żywność dla realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w placówkach oświatowych,	500,00
	Popularyzacja zagadnień o tematyce uzależnień: organizator GKRPA, Pełnomocnik d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	800,00
	Materiały edukacyjne, filmy dla pedagogów i nauczycieli	200,00
	Łącznie	20 000,00

85154-	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Plan w zł
2330	dotacje celowe „Niebieska Linia”	420,00
4170	wynagrodzenia (umowy zlecenia):	26 200,00
	GKRPA i Pełnomocnika d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	26 200,00
4110	składki na ubezpieczenia społeczne od ww. wynagrodzeń	1 500,00
4120	fundusz pracy od ww. wynagrodzeń	200,00
4210	zakup materiałów i wyposażenia:	2 100,00
	artykuły biurowe oraz napoje i żywność dla realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych w placówkach oświatowych,	300,00
	Popularyzacja zagadnień o tematyce uzależnień: organizator GKRPA, Pełnomocnik d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	300,00
	Materiały edukacyjne, filmy dla pedagogów i nauczycieli	300,00
	realizacja Programu "Bezpieczna droga do szkoły	500,00
	materiały biurowe dla bieżącej działalności GKRPA	200,00
	prenumerata (2 szt.) miesięcznika "Świat Problemów"	500,00
4190	zakup nagród	400,00
4300	zakup usług:	50 000,00
	koszty usług terapeutek (3 osoby) w punkcie poradnianym,	40 000,00
	koszty transportu i biletów wstępów do kin, teatrów i innych placówek w ramach realizowanych programów socjoterapeutycznych,	5 000,00
	szkolenia dla osób realizujących programy profilaktyczne oraz dla GKRPA, sprzedawców alkoholi, uczniów i ich rodziców oraz nauczycieli	5 000,00
4390	Koszty badań osób uzależnionych przez biegłych sądowych (psycholog, psychiatra).	2 500,00
4610	koszty postępowań sądowych	500,00
4700	szkolenia dla Pełnomocnika	1 300,00
	Łącznie	85 120,00